

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2013CC295
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T540

datum uitspraak 12/12/2013

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,

te voldoen door:

De Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het internaat [naam], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door twee personen verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 25 februari 2013, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 26 juni 2012 met zaaknummer 2011T540, waarin het seksueel misbruik gepleegd door twee personen gegrond is verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het onderhavige seksueel misbruik is de R.K. instelling, waartoe de dader behoorde, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeenschap, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is inmiddels een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland.

1.4 Bij brief van 7 juli 2013 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Verzoeker heeft hierop gereageerd bij brief van 5 juli 2013. Een reactie van de zijde van voornoemde Congregatie van de Broeders Franciscanen blijft achterwege, gelet op het overwogene onder 1.2.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulancefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2 algemeen

Verzoeker verbleef vanaf zijn achtste jaar in het [internaat] in [plaats], alwaar hij door zowel wijlen [naam] (hierna: broeder [naam]) als ook door wijlen [naam] (hierna: broeder [naam]) seksueel is misbruikt. Verzoeker was bij aanvang van het misbruik acht jaar oud. Als verzoeker thuis was en over het misbruik sprak, werd hij niet geloofd. Verzoeker verkeerde in een geïsoleerde positie. De Klachtencommissie is blijkens haar overweging onder 4.4 van oordeel dat het buiten kijf staat dat het seksueel misbruik door aangeklaagden en het strengere regime op het internaat invloed hebben gehad op de ontwikkeling van klager en dat dit gevolgen heeft gehad voor zijn verdere leven.

2.2.1 misbruik door broeder [naam]

Broeder [naam] had zowel overdag als in de nacht de leiding over de groep van verzoeker. Broeder [naam] heeft verzoeker vier tot vijf keer zijn geslachtsdelen laten ontbloten onder het mom van een liesbreukcontrole. Vervolgens heeft broeders [naam] die betast, zoals vermeld onder 2.2 van het advies van de Klachtencommissie. Ook bevredigde broeder [naam] zichzelf, waarbij verzoeker geheel ongewild diende toe te kijken. Verzoeker is hard weggerend toen broeder [naam] wilde dat verzoeker hem met de hand zou bevredigen. Verzoeker heeft verder misbruik nooit meer toegestaan en hij verstopte zich heel vaak. Verzoeker werd vervolgens frequent geslagen en mishandeld. Ook bedreigde broeder [naam] verzoeker dat hij zou worden vermoord als hij thuis zou spreken over het seksueel misbruik. Verzoeker was geheel afhankelijk van broeder [naam] aangezien deze zowel overdag als 's nachts bij verzoeker en diens groep was. Het fysieke geweld en het seksueel misbruik hebben bijgedragen aan de geïsoleerde positie, waarin verzoeker kwam te verkeren.

2.2.2 misbruik door broeder [naam]

[naam] was ziekenbroeder op de ziekenzaal. Als verzoeker ziek was of voor sport gekeurd moest worden, kwam hij met broeder [naam] in contact. Broeder [naam] heeft twee keer -toen verzoeker ziek was- zijn vinger in de anus van verzoeker gestoken, als ware het een thermometer. Bij de jaarlijkse sportkeuring wanneer de jongens in een rij moesten staan, heeft broeder [naam] de geslachtsdelen van verzoeker betast wederom in verband met een zogenaamde liesbreukcontrole.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Bewijs

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie d.d. 26 juni 2012, gegeven naar aanleiding van de klachten van verzoeker met zaaknummer 2011T540 tegen zowel broeder [naam] als broeder [naam], waarin de klacht tegen beiden gegrond is verklaard.

3.2 Uitgangspunten bij meerdaderschap

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dit kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat die vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,-. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen één bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het te adviseren bedrag.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie op dat, hoewel hier sprake is van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

3.3 Categorie-indeling

3.3. a Categorie-indeling misbruik door broeder [naam]

Voor wat betreft de categorie-indeling van het seksueel misbruik door broeder [naam] merkt de Compensatiecommissie allereerst in zijn algemeenheid het volgende op.

Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient -aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling- door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Gelet op het door broeder [naam] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, waarbij sprake was van met een vinger in de anus binnendringen, zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3, oordeelt de Compensatiecommissie, dat sprake is van seksueel misbruik, als bedoeld in van artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling, en dat een indeling in categorie 4 voor wat betreft het misbruik door broeder [naam] passend is.

3.3. b Categorie-indeling misbruik door broeder [naam]

Gelet op het jegens verzoeker door broeder [naam] gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 3, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 3 van de Compensatieregeling, haar juist voorkomt.

3.3. c Conclusie categorie-indeling

Voorgaande brengt met zich dat de Compensatiecommissie, het misbruik door broeder [naam] en broeder [naam] gezamenlijk beoordelende, de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 4. Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie hier op dat voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik, afgezien van de vergoeding voor vermogensschade, als bedoeld in artikel 5 onder 5 van de Compensatieregeling.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft verzoeker bij brief van 5 juli 2013 zijn gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brief alsmede hetgeen hierover in het klaagschrift is vermeld, laten zich als volgt samenvatten.

Verzoeker heeft ten gevolge van psychische problemen wegens het hem door twee personen op het internaat aangedane seksueel misbruik, alsmede wegens de fysieke en geestelijke mishandelingen die hij in dat kader heeft moeten ondergaan, psychische- en concentratieproblemen ontwikkeld. Hij had op de basisschool op het internaat een onvoldoende schoolniveau bereikt, waardoor hij niet goed kon meekomen op de havo/vwo en bijlessen nodig had. Ook verdringing van de negatieve ervaringen hebben een rol gespeeld bij het uiteindelijk niet kunnen afronden van een middelbare school opleiding. Hierdoor heeft hij zijn droom om architect te willen worden, niet kunnen verwezenlijken. Ook heeft hij opstandig en agressief gedrag ontwikkeld en is hij in aanraking gekomen met verkeerde vrienden en met drugs/drank.

Hij heeft een eigen onderneming gehad, maar heeft dit moeten staken wegens ernstige rug- en nekklachten. Hij is na verwijzing door zijn voormalige huisarts, met wie hij het seksueel misbruik heeft besproken, vanaf augustus [jaartal] onder behandeling geweest in verband met psychische/psychiatrische klachten, waaronder een aanpassingsstoornis en depressieve en angst/fobische klachten. Voor die tijd is hij nimmer in therapie geweest, omdat hij er met anderen niet over kon of wilde praten.

Samenvattend stelt verzoeker dat zijn aanvraag ingedeeld dient te worden in categorie 5, waardoor hij voor een door de Compensatiecommissie uit te keren schadevergoedingsbedrag in aanmerking wenst te komen.

standpunt verweerder

4.3 Gelet op het overwogene onder 1.2 is er geen inhoudelijk verweer van de zijde van de voormalige Congregatie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade ‘substantieel’ te zijn, zoals bedoeld op pagina 10 van de Toelichting bij de Compensatieregeling onder “categorie 5, 2° alinea”. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gerede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen de situatie na het seksueel misbruik enerzijds en anderzijds de situatie zoals die -het seksueel misbruik weggedacht- naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 Het is voor de Compensatiecommissie niet eenvoudig om de aangedragen factoren te wegen en zich een beeld te vormen hoe de levensgeschiedenis van verzoeker zich zou hebben ontwikkeld, indien het onderhavige seksueel misbruik wordt weggedacht. Daarbij gaat het meer in het bijzonder om de vraag op welke wijze verzoeker zich ontplooid zou hebben, welke opleiding hij alsdan zou hebben gerealiseerd en welke functies hij aansluitend zou hebben bekleed en met welk daarbij behorend salaris hij zich een inkomen zou hebben verschaft. Dat het seksueel misbruik zijn leven in belangrijke mate negatief heeft beïnvloed, is voor de Compensatiecommissie wel duidelijk. Dit is ook door de Klachtencommissie in overweging 4.4 van haar advies opgemerkt.

4.7 Op basis van de namens verzoeker overgelegde stukken concludeert de Compensatiecommissie dat zonder gerede twijfel is komen vast te staan dat door verzoeker substantiële vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen hem gepleegde seksueel misbruik. Vast is komen te staan dat verzoeker seksueel is misbruikt en dat verzoeker ernstig heeft geleden onder het psychische en fysiek geweld dat in dat kader heeft plaatsgevonden. Uit het (gedeeltelijk) overgelegde rapport van [datum] van dr. [naam] (BIG- geregistreerde gezondheidspsycholoog en psychotherapeut) valt af te leiden dat verzoeker lijdt aan ernstige lichamelijke en depressieve klachten en ook aan angst- en paniekaanvallen. Verzoeker scoort zeer hoog, aldus [naam], op ‘angst, agorafobie, depressie, somatische klachten ... en hostiliteit’. De psychosomatische verschijnselen waar verzoeker aan lijdt, worden door [naam] in zijn diagnose als dermate ernstig beoordeeld dat hij concludeert dat sprake is van ‘ernstige beperkingen m.b.t. het sociale en beroepsmatige functioneren’.

De Compensatiecommissie acht zonder gerede twijfel aannemelijk dat het seksueel misbruik en met name ook de omstandigheden waaronder dat misbruik plaats vond, mede ten grondslag liggen aan de psychologische problemen van verzoeker en dat dit zijn vermogen om inkomen te verwerven negatief heeft beïnvloed. Ook acht de Compensatiecommissie zonder gerede twijfel aannemelijk geworden dat het schoolverloop negatief is beïnvloed door het seksueel misbruik dat verzoeker is aangedaan, hetgeen ook in een bepaalde mate tot vermogensschade heeft geleid.

Alle omstandigheden in aanmerking genomen acht de Compensatiecommissie de gestelde arbeidsvermogensschade, zij het voor een gedeelte, toewijsbaar.

4.8 De Compensatiecommissie laat de vermogensschade slechts gedeeltelijk voor vergoeding in aanmerking laat komen en wel om de volgende redenen. Uit de overgelegde medische verklaringen (waaronder de brief van [naam] van [datum], neurochirurg te [plaats] blijkt dat verzoeker wegens chronische rug- en nekklachten niet meer in staat is tot werken. Niet is aannemelijk geworden dat deze fysieke klachten toe te rekenen zijn aan het seksueel misbruik dat verzoeker in zijn jeugd is aangedaan.

De stelling dat verzoeker, indien het misbruik niet zou hebben plaatsgevonden, architect had willen of kunnen worden, passeert de Compensatiecommissie als zijnde te speculatief, nu dit in het geheel niet nader is onderbouwd. Ten slotte zij vermeld dat de periode dat verzoeker in detentie heeft doorgebracht, waardoor hij geen inkomen heeft kunnen verwerven, eveneens een omstandigheid is die niet voor rekening van verweerder kan worden gebracht.

4.9 Naast vermogensschade, is een vergoeding voor smartengeld uiteraard aangewezen. De Compensatiecommissie merkt hierbij op zij kennis heeft genomen van de aard en frequentie van het misbruik, dat verzoeker door twee personen is aangedaan, alsmede van de psychische problemen, waarmee verzoeker zowel in zijn persoonlijke als arbeidzame leven geconfronteerd is geweest.

4.10 Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €50.000,-- geadviseerd dient te worden.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoeker, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoeker in categorie 5 en adviseert verweerder binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak een bedrag van €50.000,-- te betalen aan verzoeker .

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J. M. van de L., de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 12/12/2013 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter